

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Посилити число по 8 р. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділь і руских свят
о год. 6-й пополудни.
Редакція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 9
ул. Коперника. — Експедиція
місцева в Агенції Ляндовского
в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереження. —
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошення зви-
чайні приймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 20 кр. від стрічки. По-
дяки і приватні донесення по
15 кр. від стрічки.

Бразилійський рай.

Здаєсь, що буде на часі, подати шир-
шим кругам руским і краєвим до відомо-
сти децю із так званого бразилійського ра-
ю в виду події, що як у нас в Галичині
так і на Буковині, тут і там, безсовістні
агенти починають на ново шпирити, щоби
розбудити горячку еміграційну.

Як зачуваємо, то намови ідуть за ви-
селенем наших бідних людей не лише до
Бразилії, але і до Канади, до Аргентини,
а навіть до Австралії і до Гоголюлю. При
тих намовах не розходить ся зовсім о по-
праву долі селянина нашого, а о простий
заробок для агентів, а властиво торговців
невільниками.

Понизше поміщаємо дві автобіографії
селян наших, що в 1895 році виїхали до
Бразилії, а на сих днях через Відень вер-
тали в свояси. Случай приніс з собою, що
кількох таких невдалих емігрантів зайшло
до парламенту віденського. Пос. Вахнянин
заняв ся ними, зробив колекту межі посла-
ми з Галичини, постарав ся для них о віль-
ний переїзд залізницями, двом наручив ро-
боту у самім Відні при помочи антисеміт-
ського магістрату і від него то одержали
ми ті два образки з життя наших селян-
емігрантів в бразилійським раю. Пос. Вахня-
нин пише нам, що зняв з тих людей фор-
мальний протокол, а додає, що бідні ті лю-
ди з радости, що вже удало ся їм висво-
бодити ся з неволі, висповідали ся з всего
мов на сповіді і нема причини не вірити
їх оповіданням. Вертаючи емігранти звуть
ся: Стефанишин Яков з Поникви, повіта
брідського з женою Анною і дитиною пів-
третярічною; Іван Баран з Брехуна, повіта
перемішлянського, чоловік 55-літний зов-
сім занепаший на здоровлю; Дмитро За-
лога з Селищ, повіта бобрецького, чоловік
40-літний і Теодор Смерека з Мартинова,
повіта рогатинського, парубок 26-літний.
Стефанишин яко вислужений вояк і Сме-

река яко письменний і досить інтелігентний
парібчак уміли найдокладнійше розказати
про всі перебуті пригоди. Сей послідний
добре орієнтував ся в Бразилії а навіть го-
ворить трохи по португальськи.

Оповіданє Стефанишина.

Я виїшов до Бразилії і жовтня 1895 р.
До еміграції склонили мене письма агента Но-
даріого з Генуї. В письмах сих стояло: «Про-
давайте люди, що маєте і ходіть чим скорше
до нас, до Бразилії, де правительство кожду
родину наділить землею і лісом». Мене пере-
стерігав перед еміграцією парох Поникви, о.
Туркевич, але я не вірив тим пересторогам. Те-
пер, по повероті, я подякую передовсім Богови,
що мені дозволив ласкаво живим вернути до-
мів, а о. Туркевичеви таки упаду до ніг. Я мав
хату і огород і продав те все за 300 зр. Дорога
до Генуї коштувала мене і жінку (дитина була
при грудех, дівчинка) 75 зр. До Ріо Жанейро
перевезено нас даром. З Ріо повезено нас до
Паранагви, а з відти до міста Ляти, де стрінули
ми одного польського ксьондза, що вислав нас
до Куритиби, з відки знов дістали ся ми на ко-
льонію в Аква Марелі.

Тут дано мені землю, т. є. 75 моргів ліса,
грубого, зарослого в часті високою напоротю,
в часті, на мокрійших місцях, високою гу-
стою тростіною (бамбусом). Я прийняв ся сейчас
за роботу. Робити знаю. Я служив у війську і
не поліну ся. Як другі так і я взяв ся сти-
нати густу очеретину посеред ліса, сушив все
на сонці, рубав, а відтак спаливши став копати
землю, бо не було ні плуга ні худоби. На тім
спалениску (так званій пасіці) посіяв я трохи
життя, посадив білої кукурудзи і чорної фасолі.
Так щож? Ще жито, що з рідка зійшло, не ви-
сипалось, як вже взялась звідкись тьма вели-
ких мурашок (термітів) і зїла все як би хто
косою скоєв. Кукурудзу спалило сонце, ледви
їно вилізла з землі. Фасолі чорної було трохи.

В Аква Марелі (в кольонії) було нас яких
800 родин. Так щож? Половина з тих людей
вимерла до року. Іменно мерли діти то на чер-
вінку, то фебру, то від спеки (на удар), то на

боляки, то на очі. Люди мерли головню з не-
здорової страви, яку нам шеф кольонії зразу
казав давати даром, а яку ми відтак мусіли со-
бі купувати у «вендарів», Бразилійців, що мали
на складі всяку живність і горівку. Нам пода-
вано «сярку» (солоне і притім прасоване мясо),
«фарину» (муку кукурузяну), каву і цукор. Але
як тільки хто того попоїв, так зараз діставав
бігунки, трієтя і умирав. Кожний з нас сла-
бував, а мало хто здоровів. Ми скоро пересвід-
чили ся, що нам тут не жити. Правительство
дало нам «вікт» лише на один місяць, потім
мусів кождий сам про себе дбати. Хат не було
ніяких. Ми мешкали лише в шатрах, під дере-
вами, а від дощу і спеки крили ті шатра оче-
ретиною.

Всякий оглядав ся за роботою, бо з землі
не можна було жити. Один ішов лісами та най-
мав ся у богатих Бразилійців на службу, що-
би тільки прожити. Бразилійці мають тут по
1000 худоби, коний, мулів, свиний та овець. Все
то пасе ся по лісах, ходять пустонаш. Брази-
ліянець приїде з міста, займе кілька сот худо-
би і продає відтак до різні в місті. Другі ішли
робити дороги, ще инші вертали до Куритиби,
до будови залізничі. При дорозі платили за
день по 2½ мільресів. Та що з того зарібку,
коли за хліб, що в нас коштує 20 кр., треба
було платити 2 мільреси, а за літру фасолі 2½
мільреса. А мільресь тільки значить що у нас
40 кр. Ми голодували тяжко. Богато людей
гинуло таки з голоду, другі жебрали, ще инші
продавали себе Бразилійцям в неволю, дитий
таки даровували людям. А хочеш утечи з ко-
льонії, то тебе салдати завернуть, ще і набють
добре, кажуть: не вільно втікати. Сонце пекло
так, що не можна було дихати, а по ночах хо-
лодно.

Ми з жінкою утекли з Аква Марелі в та-
кий спосіб, що поїхали човном по ріці Ріо Не-
гро, а потім дістали ся машиною (залізницею)
до Понто Гроссо, де я при будові дороги робив
через 9 місяців. Свята і неділі ми не знали. Не
робили, то не будеш їсти. Мені платили за день
по 2½ мільреса. Я зложив собі, тяжко бідую-
ючи, 200 мільресів. За ті гроші поїхали ми до

3)

Lux in tenebris lucet.

Генрика Стікевича.

(Дальше)

Коли собі ще чогось бажав, се хіба того
лише, щоби виногодило ся і щоби сонце засві-
тило в робітні. Думав навіть, що в таким разі
набрав би може якоїсь відваги. Все був він осо-
бливе вразливий на слоту, темряву, все такі дні
побільшували его смуток і пригнобленє, а що
доперва тепер, коли сей час, як его Камінка на-
зивав, безнадійний прийшов в товаристві не-
дуги.

Тож що рана коли служниця приходила з
чаєм, Камінка питав:

— А не перетирає ся там по берегах?

— Але — відповідала она: — мрака така,
що чоловік чоловіка не бачить.

Недужий почувши відповідь, примикав очі
і оставав довгі години без руху.

На подвір'ю було безнастанно тихо, лише
краплі дощу звонили рівно і одностайно в
ринвах.

О годині третій по полудні робило ся так
темно, що Камінка мусів запалювати свічку.

По причині ослаблення приходило ему се з не-
малым трудом. Наперед, поки сягнув по сїрники,
надумував ся довгий час: відтак витягав ліни-
во рамена, яких худощавість, слідна навіть
через рукави сорочки наповнювала его як різь-
бара відразою і горестю: відтак зажегши світ-
ло випочивав знов непорушно, аж до вечірного
приходу служниці, слухаючи з примкненими о-
чима крапель звонячих в ринвах.

Дивно тоді виглядала робітня. Полум'я свіч-
ки освічувало ліжко і лежачого в нїм Камінку,
збираючи ся в блискучу точку, на его чолі, об-
тягненим шкірою сухою і жовтою, мов би вико-
рваною. Решта кімнати тонула в сумраці, що з
кождою хвилиною ставав щораз густіший. Але
в міру, як на дворі темніло, статуї ставали щораз
більше рожеві і набирали життя. Полум'я
свічки то обнижувало ся, то піднімало, а в тім
дрожачим блиску і они здавались то обнижувати
то підносити, зовсім так, якби піднимали ся на
пальці, хочаби краще глянути в вихуділе лице
різьбара, і переконатись, чи їх творитель жи-
ве ще.

І дійсно була в тім лиці якась непоруши-
мість смерті. Але від часу до часу синяві уста
недужого ворухились легким рухом, мов би мо-
лив ся, або як би проклинав своє опущенє і ті

краплі вогкості, що все так само рівно і рівно-
мірно відмірювали ему години недуги.

Одного вечера, служниця прийшла трохи
п'яна, отже розмовниця як звичайно і сказала:

— На моїй голові тільки роботи, що ледви
два рази в день можу заглянути. От взяв би со-
бі пан закінницю, бо сестра і нічо не коштує, і
найкраще вигодить недужому.

Камінці подобала ся тая рада, але як зви-
чайно люди згризливі мав звичай супротивпо-
вати ся все сему, що ему радили, отже не зго-
див ся.

Однак по відході служниці став про се роз-
думувати. Сестра милосердя!... правда! Нічо не
коштує, а при тім поміч і вигода! Камінка як
всякий недужий полишений сам собі дізнавав
множество прикостей і боров ся з тисячами
малих невзгод, що рівно ему докуча-
ли як нетерпеливці. Нераз лежав з голо-
вою перекивленою невідгідно цілими годинами,
поки зібрав ся поправити подушку; нераз в ночі
робило ся ему зимно, і був би дав Бог знає що
за склянку горячого чаю; але коли запалене
свічки приходило ему з трудом, як було ему
думати про заварене собі води? Сестра мило-
сердя робила би все з звичайною сестрам ла-

Паранагви, потім до Ріо Жанейро, а з відси до Геневи. Дорога коштувала нас обоє 175 міль-ресів. Урядів там нема ніяких, лиш шеф нагля-дає при роботі. Їсти не дають, а уїмнеш ся, то ще тебе вибють, покалічать на смерть. Тепер я вишло жінку з дитиною до брата мого, а сам лишу ся тут у Відні, може дещо зароблю та відкуплю свою хату з огородом. Я тяжко бі-дував!...

(Далі буде).

Справозданє

з загальних зборів «Днїстра».

Рада Назираюча і Дирекция предложили таке справозданє о стані і розвою Товариства взаїмних обезпечень «Днїстеръ» за рік 1896, котрий був IV. роком адміністративним від за-снованя Товариства.

В році 1896 прибуло 14.434 нових обезпе-чень, а відновлено з попередних літ 29.153 по-ліс, — разом отже видано 43.587 поліс на суму 24.642.416 злр. обезпеченої вартости з премією в сумі 202.567 злр. 09 кр., — з котрих уневаж-нено 4284 поліс (з причини несплаченя, зміни предметів або відступленя члена) з сумою 2.292.518 злр. обезпеченої вартости і 17.333 злр. 99 кр. премії. По відчисленю повиспих сторн було отже в році 1896 всіх обезпечень важник 39.303 на суму 22.349.898 злр. обезпеченої вар-то-сти з премією 185.233 злр. 10 кр. Пересічна вар-тість одного обезпеченя була 568 злр.; пересі-чна квота премії за 1 обезпеченє виносила 4 злр. 71 кр.

В порівнянню з роком попереднім було більше о 7.414 поліс з приростом на сумі обезпече-ній о 3.931.640 злр. більше; узято презоїї боль-ше о 31.788 злр. 90 кр.

Не прийнято до опебезпеченя в протягу року 254 внесень на суму 124.042 злр. вартости з при-чини небезпечнійшого ризика або пересадної ціни.

Виповіджено товариству 138 обезпечень на вартість 71.695 злр. з премією 514 злр. 57 кр. і не відновлено.

Позискано в році 1896 обезпеченя з 164 нових місцевостей, отже разом було обезпеченя в 2.574 громадах в 58 повітах Галичини і 7 по-вітах Буковини.

З повиспих обезпечень було 36.329 обезпе-чень недвижимостей (будинків) на суму 20.627.771 злр., обезпеченої вартости з премією 174.282 злр. 18 кр., з котрих припадало 3.287 поліс на обез-печеня церков, будинків парохіяльних, шкіл і бу-динків громадських в сумі 6.634.982 злр. вар-то-сти з премією 32.133 злр. 20 кр., а 33.042 поліс на прочі будинки мешкальні і економічні в сумі 13.992.789 злр. обезпеченої вартости з премією 142.148 злр. 98 кр. Движимостий було 2.974 обез-печень на суму 1.722.127 злр. вартости з премією 10.950 злр. 92 кр., а то 879 поліс на обезпеченє знарядів домашніх, господарських і товарів крам-ничих в сумі 722.713 злр. обезпеченої вартости

гідною ревностю. О скільки легше недугувати при такій допомозі!

Бідака дійшов вкінці до сего, що про не-дугу в таких обставинах став думати як про щось пожадане і дивував ся в душі, що навіть для него таке щастє є доступне.

Здавало ся єму також, що колиб сестра надійшла і принесла з собою трохи веселости і розради до робітні, то може вигодило би ся також на дворі і тиї звонячі краплі вогкості пе-рестали би єго переслідувати.

Здійняв єго вкінці жаль, що від разу не згодив ся на раду служниці. Наближувала ся ніч довга і темна, а служниця мала до него загля-нути доперва слідуочого рана. Тепер порозумів, що ся ніч буде для него тяжша, як всі попе-редні.

Відтак прийшло єму до голови, який з него тепер Лазар і в противстваленю до нинішньої нужди, давні, щасливіші літа життя станули єму мовби живі перед очима. А як перед хвилею гадка про закінницю, так тепер згадка про отей літа получила ся знов в той сам дивний спосіб, в єго ослабленім мозку з понятєм сонця, сьвітла і погоди.

(Конець буде.)

з премією 4.620 злр. 27 кр. і 2095 поліс на обез-печенє збіжа і паші в сумі 999.414 злр. обез-печеної вартости з премією 6.330 злр. 65 кр.

З повиспої суми обезпеченої віддано в ре-асекурацію суму 9.538.420 злр. вартости (=42.8%) за оплатою премії злр. 81.022.02 кр. (=43.8%), позістало на власне ризико 12.811.478 злр. вар-то-сти і 104.211 злр. 08 кр. премії.

Шкід мало Товариство в тім році 407 слу-чайів на будинках і 26 випадів шкід на движи-мостях, разом 433 шкід, котрі приключили ся при 213 пожарах в 182 місцевостях в 48 повітах.

Причина пожарів була: в 4 случаях підпаленє, в 37 мнине підпаленє, в 5 случаях неправильність будови, в 1 случаю експлозия нафти, в 12 слу-чаях неосторожність, в 8 случаях удар грому, в 251 случаях взяв ся огонь від сусідів, а в 115 не можна було викрити причини.

Сума всіх тих шкід виносила 121.210 злр. 36 кр., а додавши виплату 3 шкід зарезерво-ваних з тамтого року в квоті 427 злр. 78 кр., виплачено в році 1896 відшкодовань в сумі 121.638 злр. 14 кр., а разом з коштами лікві-даційними суму 124.971 злр. 06 кр. т. є. 67½% від суми премій. З повиспої суми звернено нам від Товариства реаскураційного 66.555 зр. 20 кр. т. є. 53% суми всіх шкід, отже позістала на влас-ний рахунок 58.415 зр. 86 кр., т. є. 56% від су-ми премії оставшої на власний рахунок.

З повиспих шкід було: на церквах, будин-ках парохіяльних, школах і будинках громад-ських 13 шкід в сумі 10.425 зр. 43 кр. = 32.44% премії тої категорії, на будинках селянських і міщаньських (вчисляючи шкodu зарезервовану) 394 шкід в сумі 106.372 зр. 94 кр. = 76.92%; на движимостях домашніх 8 шкід в сумі 1075 зр. 35 кр. = 24%, на збіжю і паші 18 шкід в сумі 3796 зр. 64 кр. = 61.22% від суми премії з тої категорії.

Більші пожари і шкоди мало, товариство в р. 1896: в Дроговижи, повіта Жидачів, в Устю зеленім пов. Бучач, в Боянці пов. Жовків, в Нарасві пов. Бережани і в Угринові пов. Сокаль.

(Конець буде.)

Рада державна.

Пос. Бернрайтер (з ліберальної великої власности) закидав передовсім, що проєкт адре-си не є зовсім овіяний новочасним духом. Кла-де він головний натиск на правдодержавні по-стутляти, а затим є переченєм престольної бесіди, що держить ся тісно основи конституції. Цілу політику соціальну збуто півсловами, о проми-слі зовсім не згадано, а журбу рільництвом пе-реказано Соймам. Після погляду бесідника власне в теперішній добі держава потребує сильної власти центральної. Адреса та містить або не-безпечні непорозуміння або небезпечнійші наміри, най отже більшість признаєть ся до своїх прав-дивих намірів, заким приступить ся до подрібної дебати.

Бр. Дінавлі заявляє, що становиско, яке заняло єго сторонництво в kwestії шкільного законодавства, годить ся цілковито з основними законами. Обязуючий тепер закон шкільний ухвалено в 1869 р. 107 голосами на 111 при-сутних послів, бо всі автономістичні фракції за-протестовали против неї і усунули ся від участи в нарадах. Конституция постановляє як найви-разнійше, що тільки законодавство о універси-тетах належить до Ради державної, а що до шкіл народних і середних може она лише ухва-лювати засади. Нині, коли значна часть учи-тельства перекидає ся до табору соціалістично-го, треба більше ніж коли небудь поглибити виховуючу діяльність школи.

Гр. Штірг заявляє, що сторонництво єго не устане в борбі проти розпоряджень язикових. Розпорядженє се належить що найменше підда-ти основній ревізії через репрезентантів обох сторін інтересованих. Сторонництво єго обстає при централізмі державної адміністрації і при нинішних законах шкільних т. є., що школа має мати характер межівіроісповідний і находити ся під надзором держави.

Пос. Шікер (ліберал) побороє уступи адре-си о розширеню обсягу діланя соймів і о уде-ржавненю школи.

Пос. Кампі (Італіанець) заповідає, що сто-

ронництво єго голосувати буде проти адреси, бо італійська часть Тироля не має власного сойму і адреса не згадує ні словом о нинішнім получе-ню зелізниці з Триєстом.

Пос. Мадейський збиває виводи пос. Берн-райтера і виражає погляд, що нині конечною є не централізация, але децентралізация адміні-страції. Є багато справ чисто льокальних, як н. пр. водні будівлі і т. п., що до котрих по-слідною інстанцією може бути намістництво. На таку децентралізацию не треба зовсім зміни конституції. Цілим нещастєм є то, що многі понимають конституцію ще занадто в дусі цен-тралістичнім. Уступу о шкільництві в пиньшій стилізації, ніж єї містить проєкт адреси. Поляки абсолютно не могли би прийняти. Против тепе-рішного шкільного закона внесли Поляки в р. 1869 протест і не брали участи в нарадах над ним, бо нарушав конституцію.

Пос. Шайхер відчитав свій власний про-єкт адреси.

Кн. Шварценберг іменем чеської фе-в-дальної шляхти заявив, що годить ся вповні на адресу гр. Дідушицкого.

Против адреси говорив ще ліберал др. Коїт, закидуючи, що мабуть існує намір уло-жити відносини Австрії до Чех так як до Угор-щини.

На тім нерервано наради. Слідуєче засіда-нє комісії адресової мабуть в середу. 19-го мая.

Вісти політичні.

По бурливих сценах в парламенті підчас обжалованя міністрів опозиция спустила трохи з тону, бодай до якогось часу, хотий по дея-ких познаках можна би судити, що в опозиції наступять незадовго деякі зміни. І так партия давнійших націоналів не хоче розтягати об-струкції на економічні справи; партия людов-ців з Штайнвендером на чолі хоче виїзти з до-теперішної компанії і заняти окреме станови-ско, більше зближене до антисемітів.

Партия знов давних лібералів сполучивши ся з Шенерерівцями грозить абстиненцією. Крок сей ледво чи вийшов би їм в користь, бо без них полишило би ся в парламенті до 150 ко-рених Німців. Незгідність в опозиції з одної сторони а солідарність посеред теперішньої більшо-сти не дає великих виглядів на які будь успіхи німецької і соціалістичної опозиції. Рівнож до-даткове розпорядженє міністерства судівництва, як належить виконувати в практиці язикові роз-порядження, причинить ся також до злагодження опозиції, бодай в деяких єї кругах. Зміст сего розпорядження такий: Уживанє обох краєвих яз-ків в Чехах має бути розширене на ціле посту-пованє судове, що відносить ся до полагодн, або рішеня справ з сторонами. За те не відносять ся згадані розпорядження до внутрішнього урядо-ваня, передовсім до справ президиальних, даль-ше до служби перістратури й урядів помічних. Урядники і слуги, о скільки остають в службо-вих відносинах до судів, іменно в їх особистих зносинах з урядами, не уважають ся за сторо-ни, тому при судовім поступованю в личних справах і дисциплінарних остають давні припи-си. В урядових переписках урядів межі собою остає ся при давнім звичаю. Тут зачисляють ся всякі справозданя, списи, викази і т. д., о скіль-ко они відносять ся до осудів або пояснень, жада-них висною інстанцією. До протоколу подавчо-го і до тих списів, до котрих сторонам вільно вглядати, має уживати ся при виписях краєвого язика, уживаного стороною; але все, що списує ся в судах і державних прокураториях лиш для власного урядового ужитку, має списувати ся по німецьки. Найбільше однак буде ще опози-ция воювати при дебаті адресовій, а видно се з того, що кромі заповіджених поправок, хоче ще кожда фракция ставити власну адресу. І так внесли вже позавчера свої адреси оба клуби німецьких лібералів: вірноконституційної більшої посілости і партії поступовців (Fortschrittspartei), антисеміти і Данєляк, етоловщик. Дотеперішня дебата в комісії адресовій ріжнила ся вже зна-чно тоном і повагою, від попередних виступів опо-зиції. Но іскра невдоволення ще жаріє і може кожної хвилі бхнути давною полумінню.

В прускім соймі відчитано внесенє пра-

вительством новелі до закону о зборах і товариствах. Перший параграф тої новелі постановляє, що урядник поліції має право розв'язати збори, коли они противлять ся карному кодексови або загрожують спокою і публічному безпеченству, а особливо інтересови держави. Інший параграф забороняє малолітнім брати участь в політичних зборах і належати до політичних товариств. Кожді політичні збори, з котрих малолітні не видалять ся на візване поліційного урядника, можуть бути зараз розв'язані. Є інший параграф, що признає поліції таку саму власть що-до розв'язування товариств, як перший параграф що-до розв'язування зборів. Вкінці є ще в новелі також постанова, що прускі товариства можуть лучити ся з іншими, остаючими по-за границями німецької держави, лише за дозволом міністра справ внутрішніх. Против тої новелі звертають ся Бісмарківські «Hamburger Nachrichten» а за ними йде много інших німецьких дневників. З другої сторони яко антідоту до повисної новелі внесли в німецькій радї державній соціалістичні і антисемітські стороництва начерк закона о товариствах в просто противнім напрямі.

В італійській парламенті вела ся дебата над колоніями в Африці. Правительство запевняло, що Італія нічого не утратила в Африці з давних своїх посіlostей, а лише зрєкла ся протекторату над Абіссинією і що межі Італії а негусом нема ніякого тайного договору.

Туреччина подає дуже високі услів'я мира, і бажає відступлення Тесалії. На відступлене Тесалії держави не згодять ся, бо се було би нарушенем status quo на Балкані, рівнож і грошеве відшкодоване хотять зредувати.

В Тесалії ударили Турки з 50.000 армією на Греків під Домокос. На лівім крилі відперли їх Греки, тоді Турки сконцентрували всі свої сили на праве крило. Греки маючи чотири рази сильнішого ворога на против себе уступили з Домокос по цілоденній завзятій борбі. В битві тяжко ранено грецького вєрала Мавроміхаліса. Часть грецької армії, що стояла в Гальмірос, окружена Турками зуміла щасливо видобути ся з матні і перейшла до Кефалосі. Ціла операція Турків звернена головню тепер на то, щоби вдерти ся в середину помежи грецьку армію, що вийшла з Домокос а армію Смоленського котрий тепер стоїть в Кефалосі. А се роблять они для того, бо в той спосіб заволодіють сутками, котрі панують над переходом на против гір Отріс.

В Епірі застановили Греки воєнну акцію.

Новинки.

— Епархіяльний церковний синод постановив скликати до Львова Є. Е. кардинал-митрополит Сильвестер при кінці вересня с. р. В тій цілі видав він під ч. 289 таку відозву: Після приписів церковного права установлених сьв. кат. церквою для епархіяльних синодів, звизаємо впреп. членів львівської капітули, всєсв. і всч. оо. професорів обряду руского на богословськім факультеті львівського університету і докторів сьв. богословія, всіх впр. оо. дійстних совітників митр. консисторії, катихитів середних шкіл у Львові і всіх настоятелів деканатів аепархії львівської, а в случаю важкої перешкоди, містодеканів, також впр. о. протоігумена і всч. оо. ігуменів монастирів Ч. С. В. В. в аепархії львівській, щоби явились дня 10 (22) червня с. р. о 9 годині рано в сали консисторській у Львові на підготовляючий збір для епархіяльного синоду в цілі заявленія бажань і прошень всч. духовенства а також вираження гадок що-до потреб і способу переведення маючих ся прийняти рішень на синоді. На тім зборі вибере ся ярокюратор всч. духовенства, котрий для збереження порядку і усунення злишніх довгих дебат буде предкладати заміти і сумніви сли-би які мав всч. клир. против маючих прийняти ся рішень синодальних, і взагалі буде промавлати в імені духовенства. Наконєць вибере ся місцевих судіїв [judices in partibus] і синодальних іспитувателів, котрих предложить ся епарх. синодови для одобрєня, і функціонерів епарх. синоду, як: промоторів, секретарів, нотарів, церемонієрів і синодальних судіїв.

— Зв'язок католицьких стоваришень під візванем сьв. Петра оголосив відозву, в котрій читаємо: «Комісарі, котрим П'єрє католиків, що відбуло ся в минулому році, поручило задачу пильнувати виконання ухвалених в часі вічевих парад резолюцій, признаючи конєчність з'організования і спільної акції католицьких елементів, ухвалили запросити істнуючі вже католицькі сто-

варишення до взаїмного зближення і сполучення в загальнім красвім Зв'язку. На їх зазив відкликнув ся цілий ряд стоваришень у Львові, Кракові і на провінції, заявляючи готовість приступити до Зв'язку, що невдовзі після затвердження статутів властями уконституував ся і вибрав центральний комітет для ведення акції. Той комітет 12 цвітня с. р. відбув перше своє засіданє, на котрім ухвалено розпочати акцію Зв'язку отворенєм окружних рад в поодиноких місцевостях краю, котрі в тісній зв'язи з місцевими католицькими чинниками і оперті на знанню місцевих відносин давали-б чинну і енергичну ініціативу в оживлюванню істнуючих чинників католицької справи, в покликуванню до життя нових, в групуванню і лученню змагань і праці для задоволення слухаючих постулатів католицького населєня виражених в резолюціях львівського і краківського віча. Закладанє робітничих стоваришень, розширюванє і множенє так гарно розпочатих як «Przyjaźń» і «Praca», скликуванє народних католицьких віч, засновуванє нових Содаліцій Маріяньських, конференцій Товариства сьв. Винкєнтія а Павля і т. п. ото високі і великі задачі Зв'язку. Тим то й центральний комітет в пересвідченню, що їх здійсненє кождому доброму католикови повинно лежати на серці, звертає ся до цілої нашої католицької суспільности з гарячою і усильною просьбою о піддержанє праці і акції Зв'язку, о як найскорше і найчисленніше приступленє до него, щоби в короткім часі ані одно католицьке стоваришенє не лишило ся поза єго обсягом». За центральний комітет підписали ся під тою відозвою предсідатель кн. Володисл. Сапіга і єго заступник проф. др. Тад. Пілат. З Русинів: др. Стеф. Федак і Впр. о. Ів. Чапельський, крилошанин.

— В церкві львівського жєньского монастиря СС. Василянєк вставлено в послїдних часах дуже хорошиї ажуровий іконостас з кедрового дерева, за головним престолом «горне сїдалище», в примєжних капличках два бічні престоли і один «проскомидіар». Вєсь то коштувало около 6.000 зр. В неділі і сьвята та церквя набита побожним народом. Она стоїть як звісно при ул. Зиблікевича (перед тим Стрийській) при жєньскім інституті СС. Василянєк.

— Небезпечний підсудний. В Брємї відбував ся процес столярського майстра, якогось Бляса. Коли видано вирок засуджуючий обжалованого, стрїлив Бляс з револьєра до судії Арнольда. На щастє стрїл хибив, а засудженого відведено до арешту.

— Катастрофа на залїзницї. Недалеко Дорнату межі стациями Бокєнгоф а Ельва виточив ся з шин підчас великої бурі військовий потяг, що віз два батальони красноярського полку піхоти, в наслідок чого сїмнайцять вагонів розторопило ся на трїски. На разі добуто 24 трупів а 93 ранених перевезено до Дорнату. Імовірно находить ся ще в поторожених вагонах до 30 трупів або ранених.

— Манїфєстация соціалістів. Лондонські соціалісти, ухвалили на час розпочинаючого ся дня 20-го червня ювілея королевої вибрати ся до одного з провінціоньальних міст і урядити там торжєственний мітінг.

— Петиція гімназистів. Парискі гімназисти стоять на вершині часу. Они держать ся під кождим виглядом строгого поступу. Давний припис забороняє їм курити підчас павз в шкільних комнатах та на подвірю. Многонадійні молодці виготовили до міністра просьбіти просьбу, підписану сотками одиомішленників, де домагали ся знесення сєй заборони. Наслідок заборони є такий, що молодці, щоби курити, заходять в найменші кути і нинішні неможливі місця; там влихують они зіпсутий воздух і погані запахи та стикають ся з шкідливими мікробами, що в таких убикаціях розвивають ся вельми обильно. Через се терпять безпосередно їх здоровлє або що найменше ослабляє ся відпорність організму супротив нездорових впливів. Навпаки, як тільки знесуть заборону курєня, то молодці не будуть потребували ховати ся по всяких дірах, щоби пошукати цїгарєтку або люльку, але лишать ся на свободнім, яснім подвірю шкільнім і будуть віддихати добрим, сьвіжим воздухом, що знов в великій мірі причинить ся до їх здоровлє. Що ті невідгоди скритого курєня по тайних місцях легко оминути цілком по просту, скоро лише молодїж послухає шкільну власть і занєхає курєня, то петентам навіть на думку не впадо.

— Як можна собі придбати висше образование? Передовсім читайте багато, але читайте з цікавості, щоби щось довідати ся, щось научити ся; не лиш для того, що щось подобає ся. Читайте як найбільше такі книжки і газети, в котрих говорять ся про поважні річи, наукові і потрібні до життя, а як найменше таких, в котрих ведуть ся якісь сварки і суперечки; але й ті треба читати, бо чоловік тогди вирабляє собі свій суд. Не треба лиш багато читати, бо они відводять від дійсного образования і від спокійної праці, роздразнюють чоловіка, не дають спокою. Коли що читаєте, читайте уважно роздумуйте над тим і запам'яतуйте собі. Треба читати всїлякі повісти. Они не лиш роблять нам

приємність, дають розривку, але й учать пізнавати характери людей. Чоловік чоловіка повинен знати, а чим люде більше образовані, тим ліпше себе знають. А коли чоловік научить ся пізнавати других, то буде й себе знати, буде знати яким він єсть, а яким повинен бути. — Читайте описи подорожий. Треба знати сьвіт і людей, звичаї і обичаї, а тогди будете знати, як у людей а як у нас. Годі кождому їздити по сьвітї. Що хтось научить ся із своєї подорожи, того може другий научити ся з книжки. — Читайте історію свого народу і історію других народів. Історія показує нам, як було і показує нам як могло бути і як повинно бути. — Читайте розвідки з наук природних, бо ті найбільше придатні до життя; они познакомляють нас з творами і силами природи та учать нас, як використовувати ті твори і сили природи для себе. — Читайте всїлякі книжки і газети господарські, торговельні і промислові, бо з них научите ся господарити, торгувати і жити промислом. — Читайте всїлякі справозданя, оповістки, заяви, перениски і т. д., бо зі всєго можете щось довідати ся, все може вам на щось придати ся. Читайте взагалі все, що можете де роздобути, а чим більше будете читати, тим більше приростає собі знаня і відомостей, тим висше буде ваше образование.

— Завзятий віритель. Пекар в Мадридї, Мануель Віллоєндос, позичив був жінці професора університету дра Адольфа Поца 17.000 пєзетів. Пізнійше, як каже пекар, позичила она від него ще 14.000 пєзетів, але жінка професора рішучо тому перєчить. Позаяк пекар хотів отворити в Мадридї якесь підприємство, зажадав звороту грошиї і приходив майже кождого дня до мешканя професора, котрого хотів повідомити о дозвіжінні. Однак ніколи не міг побачити ся з професором і послїдними днями, виходячи з єго дому, сказав: «Убю того чоловіка, як не дістану від него грошиї». Дня 28 цвітня о годині 9-їй рано ждав Віллоєндос на розі улиці Медіначелі на професора, котрий мусів тамтуди перєходити до університету. Небавом появив ся професор і пекар приступивши до него, став говорити о грошах. Вивязала ся гаряча суперечка, в часі котрій Віллоєндос вистрїлив чотири рази з револьєра до професора і убив єго на місці. Убийник утік, однак кількадесять кроків дальше зловив єго поліційний воєк. Професор Поцо був знаний і загально люблений в Мадридї.

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ.

О. Нєстор Горошевич, парох в Теплицях, ярославського деканата, упокоїв ся в 57 році життя а 35-ім сьвященствє. Покійний походив з холмєської єпархії, відки вємігрував 1874 р. В. в. п.!

Послїдні вісти.

На засіданю парламенту дня 18 с. м. опозиція не допустила до мериторичних розправ невдоволенє розділом протєстів в легітимацийній комісії. Ставлено безнастанно реґулямінові внесєня, над котрими відбувало ся поїменне голосованє, а перед кождим голосованєм була 10-мінутова перєрва. Засіданє трєвало 6 годин а обструкція прибрала неможливі розміри. За цілих шість годин годі було довести до того, щоби бесїдник, котрому президент удїлив голосу, міг зачати говорити. Посли опозиційні кричали, били кулаками о пульти а до посла Шунтерчіча накинули ся з криком: «Коби ту не парламент, а то так би ми вас почаєтували, щоби вам зуби повилїтали». Епітети як лотр, були дуже звичайними а мож було чути і грубіші. Коли опозиція готовила ся поприносити собі обїд до парламенту і дальше авантуровати і коли рознесла ся чутка, що бесїдник, котрий одержав голос, хоче з голосу зрезигнувати. Замкнено засіданє. Голосно говорили вчєра то о розв'язаню парламенту, то о знесеню конституції. Чи одно або другє наступить було би нині ще передвчасно судити. На кождий случай в сїх днях стане ся щось важного в подїях австрійського державного життя.

Розклад їзди на залізницях

після часу середньо-європейського пізнішого о 36 минут від львівського, важний від 1-го мая 1897.

Пojзд	год.	приходить до Львова	Пojзд	год.	відходить зі Львова
особовий	7:30	з Сучави і Черновець	поспішн.	6:—	до Підволочиск і Бродів
мішаний	7:50	з Янова	поспішн.	6:10	до Черновець і Сучави
особовий	8:05	зі Стрия і Лавочного	особовий	6:45	до Черновець і Сучави
"	8:15	з Тернополя і Бродів	поспішн.	8:40	до Кракова
"	8:25	з Сокаля і Ярослава через Раву	"	8:55	до Кракова в спол. з Н. Санчом і Розвадовом
"	9:10	з Кракова в сполуч. з Н. Санчом, Яслом і Равою	"	9:20	до Стрия і Лавочного в сполуч. з Хировом і Станиславом
"	10:35	з Ярослава	"	9:25	до Белзця в спол. з Сокалем і Ярославом
мішаний	1:15	з Янова	мішаний	9:40	до Янова
поспішн.	1:30	з Кракова в спол. з Н. Санчом, Загірем і Хировом	особовий	10:05	до Підволочиск і Бродів
особовий	1:40	зі Стрия і Лавочного в сполуч. з Хировом і Станиславом	"	10:45	до Черновець і Сучави
поспішн.	1:50	з Сучави і Черновець	мішаний	1:04	до Янова від $\frac{15}{6}$ — $\frac{31}{8}$ в свята
"	2:30	з Підволочиск і Бродів	поспішн.	1:55	до Підволочиск і Бродів
особовий	5:20	з Підволочиск і Бродів	особовий	2:40	до Черновець і Сучави
"	5:25	з Белзця в спол. з Сокалем і Ярославом	поспішн.	2:50	до Кракова в сполуч. з Равою і Хировом
"	5:45	з Черновець	особовий	3:05	до Стрия і Скольного
"	6:—	з Підволочиск	мішаний	3:15	до Янова від $\frac{1}{5}$ — $\frac{4}{6}$ і від $\frac{1}{9}$ — $\frac{30}{9}$ щоденно, від $\frac{15}{6}$ — $\frac{31}{8}$ в повсякденні дні
Ніч			"	4:40	до Ярослава
особовий	6:55	з Кракова з Розвадовом сполуч.	Ніч		
мішаний	8:—	з Янова від $\frac{1}{5}$ — $\frac{4}{6}$ і від $\frac{1}{9}$ — $\frac{30}{9}$ щоденно, від $\frac{15}{6}$ — $\frac{31}{8}$ в повсякденні дні	особовий	6:45	до Кракова в сполуч. з Н. Санчом, Загірем і Хировом
поспішн.	8:45	з Кракова	мішаний	7:05	до Сокаля і Ярослава через Раву
мішаний	9:01	з Янова від $\frac{15}{6}$ — $\frac{31}{8}$ в свята	особовий	7:25	до Тернополя
особовий	9:10	з Сучави і Черновець	"	7:30	до Стрия і Лавочного
"	9:30	з Кракова в спол. з Н. Санчом і Равою	"	8:50	до Янова
поспішн.	9:50	з Сучави і Черновець	"	10:30	до Черновець і Сучави
особовий	10:—	з Підволочиск і Бродів	поспішн.	10:50	до Кракова в спол. з Ярославом, з Розвадовом і Н. Санчом
"	10:20	з Лавочного і Стрия в сполуч. з Хировом і Станиславом	"	11:—	до Підволочиск і Бродів
"	12:10	з Лавочного і Стрия в сполуч. з Хировом і Станиславом	особовий	4:40	до Кракова в сполуч. з Хировом, Яслом, Розвадовом і Н. Санчом
"	3:30	з Підволочиск	"	5:20	до Стрия, Лавочного і Хирова
поспішн.	5:10	з Кракова в спол. з Н. Санчом і Яслом	"		

АГЕНЦІЯ ЧАСОПИСИЙ

А. ЛЯНДОВСКОГО

у Львові, Пасаж Гавсмана (Гранд-Готель) 55—?

приймає передплату на всі часописи у всяких
языках і доставляє їх до дому без всякої доплати.

Вже появилa ся з друку

РУСКА КУХАРКА

або

Школа вареня по руски

містить 41 знаменитих зуп.

Всі печені, які тільки можливі: Волові, баранячі, вепрові і т. д.

Байцоване шинок, роблене знаменитих кишок і ковбас і т. п.

Мучні і яечні страви

Блини — Пизни і т. п.

Знамениті рускі пироги печені з сиром, капустою і т. п.

Роблене вкусного набілу і т. п.

Все в рускій мові.

Ціна 70 кр.

По надісланню переказом 76 кр. висилає франко Друкарня народова Ст. Манецкого і Спілка, Львів. Готель Жоржа.

ПРАВДА

ІЛЮСТРОВАНЕ ПИСЬМО ДЛЯ РУСКОГО НАРОДУ

під редакцією

Антонa Березинського

виходить у Львові тижнево кожної п'ятниці.

Буде подавати поезії, повісті, життєписи з портретами, поучаючі статі з історії, письменства, господарства, промислу, вісти про читальні, вісти політичні і суспільні. Крім того буде містити часті забавну.

Передплата: В Австрії річно 4 р.

" піврічно 2 р.

" чвертьрічно 1 р.

За границею річно 8 рубл.

" піврічно 4 рубл.

Редакция, адміністрация і експедиция

Львів, ул. св. Миколая 13.

Руска справа

В роках 1891—1894

НАПИСАВ Н. В.

Ціна 50 кр. в. а.

3 пересилкою 55 кр.

Дістати можна в книгарни Тов. ім Шевченка, або в Ставропільській.

Видає й відповідає за редакцію: Теофіль Барановский.

Строитель

фортеп'янів і п'янів

з довголітньою практикою за границею при головних складах фортеп'янів Ви. Марек, Сейфарта et Чайковского і п. директора Мікульського приймає велику напругу в місці і на провінції, також скорочує і політурує.

Ціни умірковані.

Осип Ганак,

Львів, ул. Галицька ч. 15.

Болеслав Янковский

Робітня рушникарска і продаж оружя

у Львові
ул. Чарнецкого
число 2

порукає стрілецьке оружя всіляких систем під випробованою і управильненою гарантією. Продаж лусок набоевих, машинок до набивання і закручування. Реконструовані набой, рівнож мірки на порох примінені до калібру. — Всякі репарації приймає ся під гарантією. 1—10

Учитель

орган руского товариства педагогічн. двотижневник педагогічно-науковий, виходить від 1-го червня 1889 у Львові ул. Вірменська ч. 2. Передплата на цілий рік 3 зр., на пів року 1.60 кр., на чверть року 1 зр.

За певну і добру льокацію

порукаємо

4 $\frac{1}{2}$ % листи гіпотечні
4% листи гіпотечні коронові
5% листи гіпотечні преміовані
4% листи товариства кредитового земского
4 $\frac{1}{2}$ % листи Банку краєвого
5% облігації Банку краєвого
4% позичку краєву
4% облігації пропінацийні

і всілякі ренти державні

Ті папери продаємо і купуємо по найточнішій курсі денній.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

Контора виміни і відділ депозитовий перенесені до льокалю партерового в будинку банків.

(13—?)

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовлення і посередничить в закупні:

Світло церковне

впрот з фабрики Іа по 70 зр., На по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: КАВУ по 5 кіл.

посилках почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко

ВИНО в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Інші товари по умірених цінах. 24—?

З Друкарні В. А. Шийковского.